

© 05 juli 2021, 10:22 (CEST)

Nederland en Vlaanderen binden met EDMO-project de strijd aan tegen desinformatie

Europese Commissie ondersteunt regionale samenwerking

European Digital Media Observatory

Desinformatie heeft de afgelopen jaren veel schade aangericht, zowel in het buitenland als in de Nederlandse samenleving. De coronacrisis heeft daarbij een belangrijke rol gespeeld en de verspreiding van nepnieuws in een stroomversnelling gebracht. Een evenwichtige, onpartijdige en betrouwbare berichtgeving, gebaseerd op feiten, biedt weerwerk en is essentieel voor een goed functionerende democratie. De Europese Commissie erkent de relevantie van de strijd tegen desinformatie en heeft twee miljoen euro toegekend aan het Vlaams-Nederlandse EDMO-project, European Digital Media Observatory. Binnen dat project wordt een multidisciplinaire internationale hub opgericht door én voor wetenschappers, factcheckers, mediabedrijven en andere belanghebbenden.

Mediawijsheid vergroten en nepnieuws detecteren

Naast de Nederlands-Vlaamse hub gaan in het najaar nog zeven andere EDMO-hubs in Europa van start. Zo maakt EDMO het publiek mediawijzer, zowel in de lage landen, als in heel Europa.

De komende drie jaar zal de hub aanzwellende desinformatie-campagnes niet alleen detecteren, maar ook factchecks produceren en publiceren. Daarnaast wordt een onderzoeksteam aangesteld. Dit team analyseert verschillende strategieën en methodes die nepnieuws detecteren op het gebied van proces, effectiviteit en toepasbaarheid binnen het Europese beleid en juridisch kader.

“EDMO brengt Europese factcheckers, mediawijsheid-experts en onderzoekers samen om desinformatie beter in kaart te brengen. De EDMO hubs, zoals het Vlaams-Nederlandse project, spelen daarbij een cruciale rol. De hubs analyseren desinformatiecampagnes, organiseren activiteiten rond mediawijsheid en ondersteunen lokale media en autoriteiten. Zij zorgen voor een duidelijker beeld van de situatie op nationaal en regionaal niveau om de strijd tegen desinformatie te bevorderen.” - Prof Miguel Poiares Maduro, voorzitter van de raad van bestuur van EDMO

Europese samenwerking

De verschillende partners van het EDMO-project bundelen complementaire expertisedomeinen, van onderzoek tot publicatie. Aan de Vlaamse kant zetten VRT, Knack, KU Leuven en Textgain hun schouders onder het project. Aan de Nederlandse kant zijn dat het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid, Universiteit Leiden, Universiteit van Amsterdam, het Algemeen Nederlands Persbureau (ANP) en het onderzoekscollectief Bellingcat. Verder wordt er intensief samengewerkt met Netwerk Mediawijsheid en Mediawijs, twee netwerkorganisaties die zich in Nederland en Vlaanderen inspannen om mediawijsheid bij kinderen, (kwetsbare) volwassenen en mediaprofessionals te bevorderen.

“De financiële ondersteuning vanuit de EU stelt ons in staat om een netwerk van factcheckers in Vlaanderen en Nederland bijeen te brengen en software te ontwikkelen waarmee misinformatie op een efficiënte manier opgespoord kan worden. De verschillende hubs die dit jaar in verschillende lidstaten gelanceerd worden wisselen resultaten uit, waardoor inspanningen in Nederland en België ook bijdragen aan de bredere agenda om het nieuwsecosysteem in Europa te ondersteunen.” - Projectcoördinator Johan Oomen (Beeld en Geluid)

Nederlands als taal zal goed vertegenwoordigd zijn binnen het Europees EDMO netwerk. De Europese Commissie kondigde aan ook een tweede hub in de lage landen te subsidiëren, gericht op factchecking in het Nederlands, Frans, Duits, Engels en Luxemburgs. Onder de naam EDMO BELUX zullen de Vrije Universiteit Brussel (Brussels School of Governance + SMIT), Université Saint-Louis Bruxelles, Mediawijs, RTL, Agence France Presse (AFP), EU DisinfoLab en Athens Technology Center hiervoor instaan. De Vlaams-Nederlandse EDMO en EDMO BELUX zullen uiteraard nauw samenwerken.

EDMO in de praktijk bij Beeld en Geluid

Beeld en Geluid is coördinator van het project, en gaat ervoor zorgen dat projectresultaten hun weg vinden naar het internationale netwerk. Ook werkt Beeld en Geluid intensief samen met Netwerk Mediawijsheid bij het ontwikkelen van workshops gericht op journalisten en andere mediaprofessionals. En met wetenschappers bij het incorporeren van factchecking tools in de CLARIAH onderzoeksinfrastructuur voor de geestes- en sociale wetenschappen.